

# **PEDAGOGIA SOCIAL: El procés de socialització i les seves agències principals**

**Miquel Gómez Serra**  
**[mgomez@ub.edu](mailto:mgomez@ub.edu)**

# **PEDAGOGIA SOCIAL: El procés de socialització i les seves agències principals**

**GÓMEZ SERRA, Miquel**

**Departament de Teoria i Història de l'Educació (THE)  
Facultat de Pedagogia  
Universitat de Barcelona**

*Tema*

***EL PROCÉS DE  
SOCIALITZACIÓ***

- 1. El procés de socialització: concepte, definicions i funcions**
- 2. Modalitats de socialització**
- 3. Agències de socialització principals**
- 4. Evolució de la intensitat i de la significativitat de les agències de socialització**
- 5. Canvis socials i transformació del procés i agències de socialització**

- DEFINICIONS SOCIALITZACIÓ
  - Elements a destacar
  - Caràcter interactiu i acumulatiu
- ALTRES REFLEXIONS INICIALS
  - Procès dinàmic, obert, interactiu, experiencial, VITAL....
  - Experiència i subjectivitat



**Doble eix d'acció: subjecte i societat (articulació)**



**Integració crítica subjecte, però també canvi social (institucions, dinàmiques, estructures...)**



**Procés permanent, al llarg de tota la vida**



**La rata de Seligman o el concepte *d'indifensió apresa* (Taylor, 1991)**

- SOCIALITZACIÓ PRIMÀRIA, SECUNDÀRIA I TERCIÀRIA

 Característiques principals

- AGÈNCIES DE SOCIALITZACIÓ PRINCIPALS

 .....

- **EVOLUCIÓ INTENSITAT I SIGNIFICATIVITAT AGÈNCIES**

- **Època històrica**

- **Context socioeconòmic, cultural**

- **Localització geogràfica (territori)**

- **Etapa evolutiva subjecte**

- **Situació / Moment sociopersonal particular (subjectivitat)**

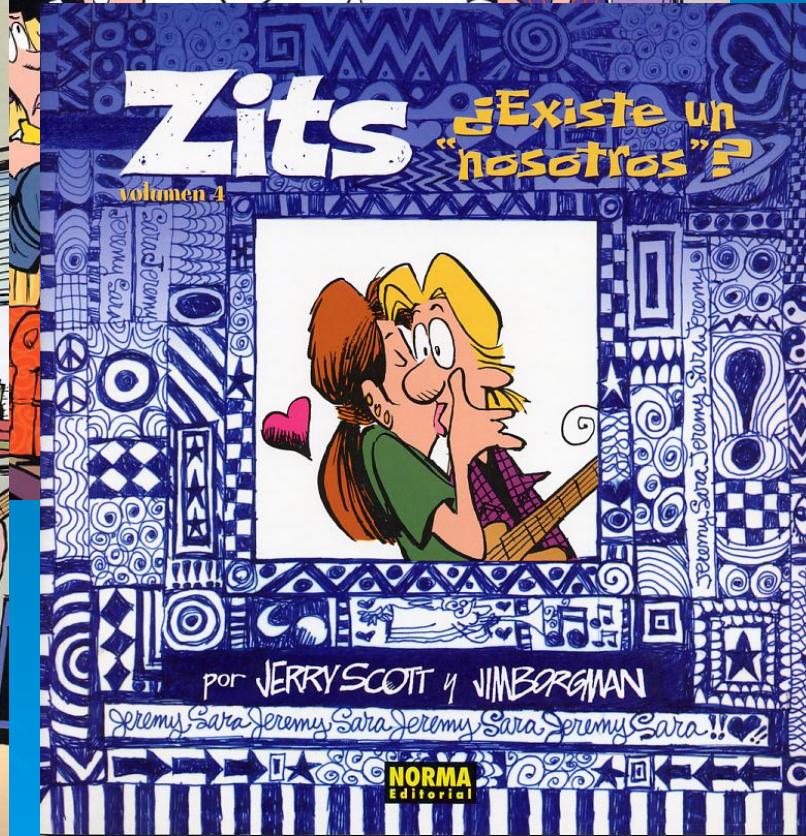
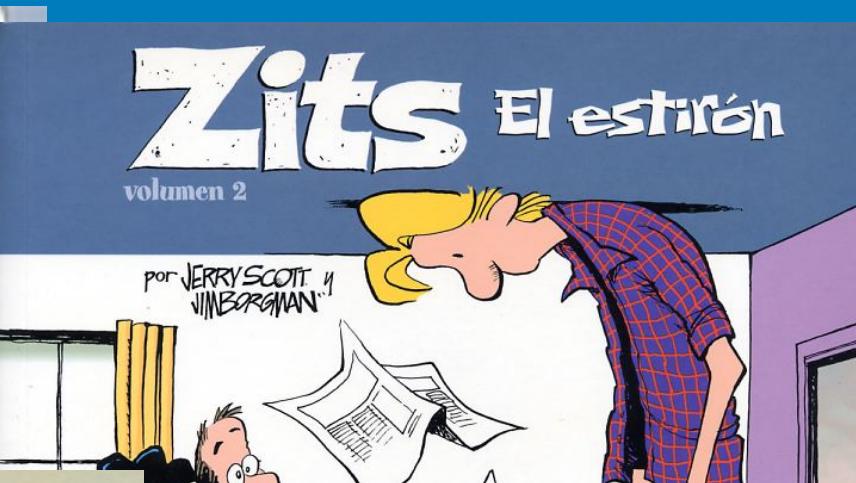
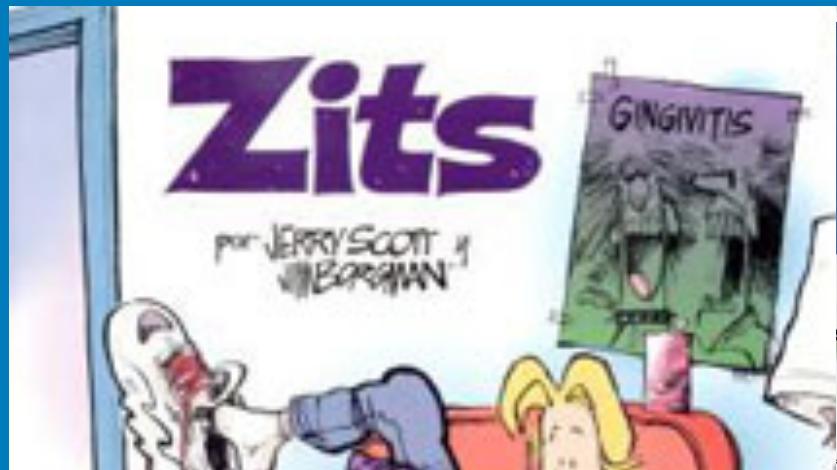
- **ELS CANVIS SOCIALS, GENERADORS DE TRANSFORMACIÓNS EN EL PROCÈS I LES AGÈNCIES DE SOCIALITZACIÓ**

- **Sensibilitat al canvi**

- **Edat, generacions i canvi**

- **Prospectiva**

- **El conte de les gallines i els aneguets (Bucay, 2004)**





Scott & Borgman: Zits (vol. 1)

**«La historia enseña que el tiempo y la potencia corporal no son garantía de supervivencia, la única garantía es la posibilidad de ser apto cuando cambia el medio o tener la plasticidad cerebral necesaria para poder acomodarse a una situación nueva. *El secreto del éxito estribaba en ser apto, esto es, estar adaptado pero manteniendo la capacidad para cambiar.»*** (ACARIN (2001): 32)

*Tema*

***LES AGÈNCIES DE  
SOCIALITZACIÓ***

- 1. Concepte i evolució història de les agències de socialització**
- 2. Diverses classificacions de les agències de socialització**
- 3. Agències clàssiques de socialització: Crisi i transformació**
- 4. Agències emergents de socialització: eclosió de nous espais**
- 5. Socialització i educació social**

- CONCEPTE I EVOLUCIÓ HISTÒRICA DE LES AGÈNCIES
- CLASSIFICACIONS DE LES AGÈNCIES DE SOCIALIZACIÓ
  - Segons funció socialitzadora
  - Segons caràcter grup social
  - Agències clàssiques i emergents

- CONCEPTES D'AGÈNCIA CLÀSICA I EMERGENT DE SOCIALITZACIÓ

“En la caligrafia china, la palabra crisis se escribe uniendo los simbolos de peligro y oportunidad” (Rojas Marcos, 1996: 16)

 VARIABILITAT I FLEXIBILITAT  
DE LES AGÈNCIES

- AGÈNCIES CLÀSSIQUES

- Família

- Agència socialització primària
    - Transformacions estructures familiars
    - Pluralitat de models
    - Delegació funcions socioeducatives i assistencials



# Escola

- Agència socialització secundària
- Vida quotidiana
- Espai d'interacció
- Impacte qualitatiu, però també quantitatiu
- Configuració primers grups d'iguals (amics)

## Treball

- Factor integració social i vida adulta
- Valor universal, impacte restringit
- Dificultats transició joves

 Altres agències d'abast restringit: esglésies, esports, exèrcit, grups polítics, música....

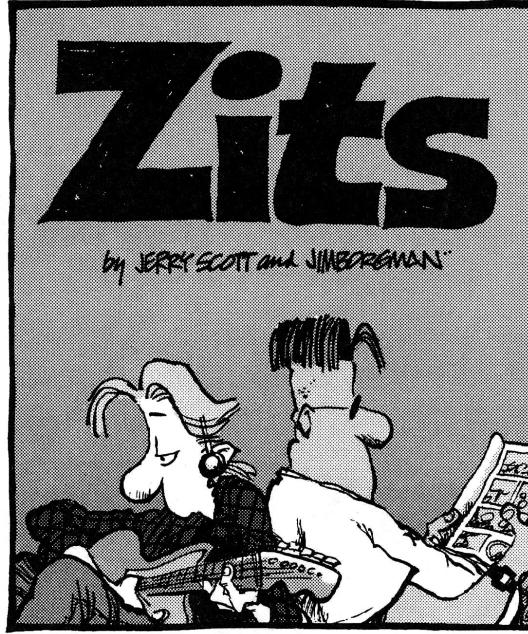
- AGÈNCIES EMERGENTS

- Temps lliure

- Espai de creativitat i d'interrelació
  - Increment demanda (factors socials i personals)
  - Mediatització consumista

- Grup d'iguals / Amics

- Valor segons etapa evolutiva





## Medi obert / Carrer (ús de l'Espai públic)

- Espai interacció
- Característiques i potencialitats
- “La ciutat dels infants” (Tonucci)
- Powerpoint “Muy Felices”
- Noves formes ús espai públic:  
street art, skates, ...



????



## **Quatre elements que afecten el paper socialitzador del temps lliure, els amics i el carrer**

- **↓ espais lliures a les ciutats (cotxes, urbanització, seguretat..)**
- **↓ temps lliure “lliure” (activitats extraescolars...)**
- **↑ planificació del temps (lliure)**
- **↑ supervisió i control dels adults**

## Factors explicatius de l'eclosió de nous espais i noves agències

- SOCIALITZACIÓ I ED. SOCIAL
  -  Les agències de socialització com espais prioritaris d'acció
  -  Sobre la faula de les mares-cranc o com l'exemple pot més que no el discurs

